

Tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem

In de Nieuwsbrief 15/1 van mei verleden jaar werd een artikel opgenomen over de toen pas nieuw ingevoerde rubriek 61 van de indelingslijst van het Vlarem (ingevoerd bij besluit van 28 november 2003, B.S. dd. 13 februari 2004). De rubriek 61 regelt de vergunningsplicht voor de tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem.

De rubriek bevat twee deelrubrieken, met name rubriek 61.1 voor de tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem die niet voldoet aan een toepassing overeenkomstig hoofdstuk X van het Vlarebo en rubriek 61.2 voor de tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem die wél voldoet aan een toepassing overeenkomstig hoofdstuk X van het Vlarebo.

Nu, na nauwelijks één jaar werking, blijkt één en ander verkeerd te lopen bij de toepassing van deze rubriek. Vooral de administraties, en dan in de eerste plaats de OVAM, blijken een heel eigen kijk te hebben ontwikkeld op de toepassing van de voorwaarden die betrekking hebben op de tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem. Dit blijkt zeer duidelijk uit de adviezen die de OVAM verleent in het kader van de vergunningsaanvragen die worden ingediend voor een tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem.

We overlopen in dit artikel de voornaamste knelpunten.

Wie een vergunning aanvraagt voor de rubriek 61.2 geeft aan enkel uitgegraven bodem te willen aanvaarden die voldoet aan een toepassing overeenkomstig hoofdstuk X van het Vlarebo. Dit betekent uiteraard dat het hier steeds gaat om uitgegraven bodem die niet is verontreinigd. De aanvraag betreft dus de stockage van niet verontreinigde uitgegraven bodem.

Volgens de voorwaarden uit Vlarem II, artikel 5.61.2.51 geldt: "Uitgegraven bodem mag slechts worden aanvaard op voorwaarde dat de oorsprong en de herkomst ervan bekend zijn en de samenstelling is vastgelegd overeenkomstig Hoofdstuk X van Vlarebo.

De aanvaarding gebeurt op basis van de documenten zoals voorzien in Hoofdstuk X van Vlarebo".

De documenten waarvan sprake zijn het technisch verslag en het bodembeheerrapport.

Voor partijen minder dan 250 m³ en afkomstig van een niet-verdachte grond zijn deze documenten volgens artikel 51 van hetzelfde hoofdstuk X echter niet nodig.

Hier hebben we te maken met een eerste probleem. Betekent de bepaling in Vlarem II dat ook voor partijen van minder dan 250 m³ die worden aangeboden op een tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem dan toch een technisch verslag en een bodembeheerrapport noodzakelijk zijn?

Volgens mij niet want in Vlarem II wordt zeer expliciet verwezen naar Hoofdstuk X van het Vlarebo. Uit niets blijkt dat Vlarem II de voorwaarden uit het Vlarebo wil aanpassen of verstrengen.

Dan houdt dit toch in dat op een tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem die enkel uitgegraven bodem wil aanvaarden die voldoet aan een toepassing overeenkomstig hoofdstuk X van het Vlarebo ook partijen van minder dan 250 m³ mogen toekomen, in overeenstemming met Vlarebo, maar dus zonder een technisch verslag en bodembeheerrapport.

Gezien deze partijen vooraf niet zijn geanalyseerd is het logisch dat de uitbater van de tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem die partijen zelf bemonstert vooraleer ze door te verkopen. Wettelijk hoeft het niet, maar het is toch een maatregel die getuigt van goed beheer.

Nu kan er natuurlijk altijd bij de bemonstering ook een partij met een verontreiniging aangetroffen worden. De essentie van controle is toch dat er een kans bestaat iets te vinden, anders moet je natuurlijk helemaal geen controle uitoefenen.

Precies doordat deze mogelijkheid bestaat betreft het volgens de OVAM steeds een opslag van verontreinigde gronden en moet hiervoor zelfs bijkomend de afvalstoffenrubriek 2.1.2.b) worden aangevraagd. Meteen zou dus artikel 38 uit Vlarem I niet kunnen worden ingeroepen, moet er een verharde vloer komen, kan het hemelwater worden verontreinigd, enz. Uiteindelijk bouwt OVAM zo een redenering op waardoor het nu voorkomt alsof de exploitant eigenlijk afvalstoffen wil opslaan. Dit moet dan wel verboden worden uiteraard.

Volgens dezelfde redenering kun je dan stellen dat een veevoederhandelaar die zijn veevoeder onderzoekt op dioxines in feite ook een vergunning moet hebben en alle maatregelen moet nemen om dioxines op te slaan. Wanneer hij er op controleert kan hij ze immers ook vaststellen en dus vraagt hij volgens de redenering van de OVAM de opslag aan van dioxines.

Wie de rubriek 61.2 aanvraagt voor niet verontreinigde uitgegraven bodem wordt door de OVAM als het ware heringedeeld tot opslag van afval.

De deelrubriek 61.2 (en ongetwijfeld dan ook deelrubriek 61.1 – dus de volledige rubriek 61) wordt hierdoor volgens de redenering van OVAM overbodig.

Overigens is het niet alleen de OVAM die het moeilijk heeft met het onderscheid tussen de rubrieken 61.1 en 61.2. Ook de afdeling Milieuvergunningen is niet steeds consequent en durft in het ene geval enkel de rubriek 61.2 aanvaarden, terwijl men in andere dossiers oordeelt dat steeds de beide deelrubrieken van toepassing zijn.

Er dient dus eens duidelijk gesteld te worden dat op een tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem, vergund volgens rubriek 61.2, voor partijen kleiner dan 250 m³ geen technisch verslag en bodembeheerrapport nodig is, dat er wel degelijk controle mogelijk moet zijn maar dat de rubriek 2.1.2.b) hiervoor niet van toepassing is.

Een tweede probleem betreft de zeefinstallatie.

In de indelingslijst van Vlarem I staat onder rubriek 61: "beperkte mechanische activiteiten, zoals het sorteren en/of zeven van uitgegraven bodem zijn inbegrepen in deze rubriek, en zijn niet vergunningsplichtig volgens rubriek 30".

Men zou verwachten dat dit vrij duidelijk is.

Voor de OVAM echter niet, getuige de volgende redenering in een advies dat werd verstrekt in een concreet dossier:

"Overwegende dat de OVAM in het kader van plaatsbezoeken aan TOP's heeft vastgesteld dat dergelijke inrichtingen niet enkel grond aanvaarden die af en toe verontreinigd is met steenpuin, maar dat ook gemengd bouw- en slooafval, namelijk mengsels van steenpuin, grond, plastic, schroot, hout, enz ... (EURAL-code: 17 09 04) wordt aanvaard; dat het zeven van dergelijke mengsels vergund dient te worden onder de rubriek 2;

Overwegende dat de OVAM in het kader van plaatsbezoeken aan bedrijven die actief zijn in het grondverzet heeft vastgesteld dat

gronden die enkel fysisch verontreinigd zijn en die dienen uitgezeefd te worden om te voldoen aan de definitie van uitgegraven bodem, na zieving niet altijd voldoen aan hogervermelde definitie; dat dergelijke gronden dan worden afgevoerd naar een daartoe vergunde stortplaats hetzij nuttig worden toegepast als secundaire grondstof zoals voorzien in Vlarea;

Overwegende dat dergelijke fysisch verontreinigde gronden steeds in het afvalstoffencircuit zijn gebleven (en niet onder hoofdstuk X van het Vlarea vallen); dat de behandeling van afvalstoffen, namelijk zeven, dient vergund te worden onder de rubriek 2; dat de exploitant de rubriek 2.2.2.a)2° niet heeft aangevraagd;"

Het is onwaarschijnlijk hoe OVAM hiermee aangeeft dat zij meent dat de wetgeving niet correct is (want zij heeft vastgesteld bij plaatsbezoeken dat er misbruiken zijn) en meent dat zij dan maar zelf een veel betere interpretatie moet geven aan deze wetgeving. In de plaats van zoals voorzien in de wetgeving de zeefinstallatie mee te laten opnemen onder de bepalingen van rubriek 61 meent de OVAM dat de zeefinstallatie in feite een afvalstoffenverwijdering betreft en dat hiervoor de rubriek 2 moet aangevraagd worden!

Dergelijke redenering is uiteraard onaanvaardbaar.

De zeefinstallatie moet volgens rubriek 61 heel duidelijk niet afzonderlijk worden aangevraagd wanneer het enkel gaat om afzeven van uitgegraven bodem!

Door onduidelijkheid binnen en tussen de administraties en door de systematische beroepen van de OVAM (ook tegen de aktenames in het kader van artikel 38) heeft elke exploitant ondertussen moeten ondervinden dat de invoering van de rubriek 61 dikwijls aanleiding geeft tot twijfelachtige interpretaties en dat er omtrent deze rubriek jammer genoeg (opnieuw) veel twijfel en rechtsonzekerheid is ontstaan.

Wellicht zou een duidelijke richtlijn vanwege de Minister hier wat meer rechtszekerheid kunnen brengen. ■

John Mestdagh